

Załącznik A do Szacowania wartości zamówienia na
Wykonanie ekspertyz przyrodniczych dla 16 obszarów Natura 2000
w ramach Projektu *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Zamówienie prowadzone jest w ramach realizacji projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000* współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, działanie 2.4. Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna.

Zamówienie obejmuje opracowanie ekspertyz przyrodniczych (badania terenowe oraz opracowanie wyników) na potrzeby planu zadań ochronnych dla każdego z następujących obszarów Natura 2000 (zwanych dalej Ekspertyzą):

1. Dolina Dolnej Baryczy PLH020084	o pow. 1321,9 ha,
2. Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091	o pow. 702,5 ha,
3. Góry Złote PLH020096	o pow. 1980,7 ha,
4. Kiełczyn PLH020099	o pow. 2,8 ha,
5. Kozioróg w Czernej PLH020100	o pow. 120,2 ha,
6. Kumaki Dobrej PLH020078	o pow. 1127,3 ha,
7. Lasy Grędzińskie PLH020081	o pow. 1154,4 ha,
8. Łęgi koło Chałupek PLH020104	o pow. 13,7 ha,
9. Łęgi nad Bystrzycą PLH020103	o pow. 987,6 ha,
10. Modraszki koło Opoczki PLH020094	o pow. 18,7 ha,
11. Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086	o pow. 1239,2 ha,
12. Stawy Karpnickie PLH020075	o pow. 157,3 ha,
13. Sztolnia w Młotach PLH020070	o pow. 6,6 ha,
14. Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie PLB020010	o pow. 15527,8 ha,
15. Wzgórza Niemczańskie PLH020082	o pow. 675,6 ha,
16. Źródła Pijawnika PLH020076	o pow. 157,4 ha,

Przedmiot zamówienia obejmuje również czynny udział Wykonawcy ekspertyz w spotkaniach Zespołów Lokalnej Współpracy.

Przedmiot zamówienia jest podzielony na 59 zadań, w zakresie: wykonania ekspertyzy siedliskowej (SN), wykonania ekspertyzy chiropterologicznej (ChN), wykonania ekspertyzy herpetologicznej (HN), wykonania ekspertyzy teriologicznej (TN), wykonania ekspertyzy entomologicznej (EN), wykonania ekspertyzy ichtiologicznej (IN), wykonania ekspertyzy ornitologicznej (ON):

SN1 - w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy PLH020084

SN2 - w obszarze Natura 2000 Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

SN3 - w obszarze Natura 2000 Góry Złote PLH020096

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

SN4 - w obszarze Natura 2000 Kozioróg w Czernej PLH020100
SN5 - w obszarze Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078
SN6 - w obszarze Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081
SN7 - w obszarze Natura 2000 Łęgi koło Chałupek PLH020104
SN8 - w obszarze Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103
SN9 - w obszarze Natura 2000 Modraszki koło Opoczki PLH020094
SN10 - w obszarze Natura 2000 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086
SN11 - w obszarze Natura 2000 Stawy Karpnickie PLH020075
SN12 - w obszarze Natura 2000 Sztolnia w Młotach PLH020070
SN13 - w obszarze Natura 2000 Wzgórza Niemczańskie PLH020082
SN14 - w obszarze Natura 2000 Źródła Pijawnika PLH020076
ChN1 - w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy PLH020084
ChN2 - w obszarze Natura 2000 Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
ChN3 - w obszarze Natura 2000 Góry Złote PLH020096
ChN4 - w obszarze Natura 2000 Kiełczyn PLH020099
ChN5 - w obszarze Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078
ChN6 - w obszarze Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081
ChN7 - w obszarze Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103
ChN8 - w obszarze Natura 2000 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086
ChN9 - w obszarze Natura 2000 Sztolnia w Młotach PLH020070
ChN10 - w obszarze Natura 2000 Wzgórza Niemczańskie PLH020082
HN1 - w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy PLH020084
HN2 - w obszarze Natura 2000 Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
HN3 - w obszarze Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078
HN4 - w obszarze Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081
HN5 - w obszarze Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103
HN6 - w obszarze Natura 2000 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086
HN7 - w obszarze Natura 2000 Stawy Karpnickie PLH020075
TN1 - w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy PLH020084
TN2 - w obszarze Natura 2000 Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
TN3 - w obszarze Natura 2000 Góry Złote PLH020096
TN4 - w obszarze Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081
TN5 - w obszarze Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103
TN6 - w obszarze Natura 2000 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086
TN7 - w obszarze Natura 2000 Stawy Karpnickie PLH020075
TN8 - w obszarze Natura 2000 Wzgórza Niemczańskie PLH020082
TN9 - w obszarze Natura 2000 Źródła Pijawnika PLH020076
EN1 - w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy PLH020084
EN2 - w obszarze Natura 2000 Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
EN3 - w obszarze Natura 2000 Góry Złote PLH020096
EN4 - w obszarze Natura 2000 Kozioróg w Czernej PLH020100
EN5 - w obszarze Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078
EN6 - w obszarze Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081
EN7 - w obszarze Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

EN8 - w obszarze Natura 2000 Modraszki koło Opoczki PLH020094
 EN9 - w obszarze Natura 2000 Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086
 EN10 - w obszarze Natura 2000 Stawy Karpnickie PLH020075
 EN11 - w obszarze Natura 2000 Wzgórza Niemczańskie PLH020082
 EN12 - w obszarze Natura 2000 Źródła Pijawnika PLH020076
 IN1 - w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy PLH020084
 IN2 - w obszarze Natura 2000 Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
 IN3 - w obszarze Natura 2000 Góry Złote PLH020096
 IN4 - w obszarze Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103
 IN5 - w obszarze Natura 2000 Stawy Karpnickie PLH020075
 IN6 - w obszarze Natura 2000 Wzgórza Niemczańskie PLH020082
 ON1 - w obszarze Natura 2000 Sudety Wałbrzysko – Kamiennogórskie PLB020010.
 Dopuszcza się możliwość składnia ofert częściowych na wybrane zadania

W ramach ekspertyzy Wykonawca zinwentaryzuje całość terenu położonego poza gruntami Skarbu Państwa (SP), znajdujących się w zarządzie PGL LP (obszary ekspertyz zostały przedstawione na mapach, stanowiących załącznik 3)

Nazwa obszaru Natura 2000	Kod	Powierzchnia objęta ekspertyzą*	% powierzchni całego obszaru Natura 2000
Dolina Dolnej Baryczy	PLH020084	1321,9	41,70%
Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego	PLH020091	702,5	62,80%
Góry Złote	PLH020096	1980,7	27,78%
Kielczyn	PLH020099	2,8	100%
Kozioróg w Czernej	PLH020100	120,2	84,17%
Kumaki Dobrej	PLH020078	1127,3	53,84%
Lasy Grędzińskie	PLH020081	1154,4	37,39%
Łęgi koło Chałupek	PLH020104	13,7	10,77%
Łęgi nad Bystrzycą	PLH020103	987,6	47,33%
Modraszki koło Opoczki	PLH020094	18,7	59,55%
Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej	PLH020086	1239,2	52,65%
Stawy Karpnickie	PLH020075	157,3	74,44%
Sztolnia w Młotach	PLH020070	6,6	53,22%
Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie	PLB020010	15527,8	49,17%
Wzgórza Niemczańskie	PLH020082	675,6	20,86%
Źródła Pijawnika	PLH020076	157,4	100%

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

I. Terminy realizacji

Zamówienie należy wykonać w trzech etapach realizacyjnych, za wyjątkiem ekspertyz chiropterologicznych w nw. obszarach Natura 2000:

- a) Sztolnia w Młotach PLH020070, gdzie materiały dla 100% powierzchni należy przekazać do **31 marca 2019r**
- b) Kielczyn PLH020099, gdzie materiały dla 100% powierzchni należy przekazać do **31 października 2018 r.**

Zamawiający dopuszcza możliwość przeprowadzenia terenowego odbioru prac. Stwierdzenie uchybień i wad w dostarczonych materiałach oraz brak ich poprawy w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, będzie skutkowało nałożeniem kar umownych.

1. **I etap** – przedłożenie, do siedziby Zamawiającego wyników ekspertyz wykonanych na 30 % powierzchni danego obszaru objętego zakresem ekspertyzy (tj. inwentaryzacja 30 % powierzchni obszaru wraz z opracowaniem pełnej dokumentacji dla tej części obszaru). Materiały należy przekazać w terminie do **31 października 2018 r.** w celu odbioru prac. Zamawiający dopuszcza możliwość przeprowadzenia terenowego odbioru prac. Stwierdzenie uchybień i wad w dostarczonych materiałach oraz brak ich poprawy w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, będzie skutkowało nałożeniem kar umownych. Stopień zaawansowania prac inwentaryzacyjnych/ weryfikacyjnych (wartość procentowa), niezbędny do zrealizowania płatności, będzie oceniany przez Zamawiającego na podstawie szczegółowego zakresu prac przedstawionego przez Wykonawcę.
2. **II etap** - przedłożenie, do siedziby Zamawiającego wyników ekspertyz wykonanych na 60 % powierzchni danego obszaru objętego zakresem ekspertyzy (tj. inwentaryzacja 60 % powierzchni obszaru wraz z opracowaniem pełnej dokumentacji dla tej części obszaru). Materiały należy przekazać w terminie do **30 kwietnia 2019r.** w celu odbioru prac. Zamawiający dopuszcza możliwość przeprowadzenia odbioru terenowego prac. Stwierdzenie uchybień i wad w dostarczonych materiałach oraz brak ich poprawy w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, będzie skutkowało nałożeniem kar umownych. Stopień zaawansowania prac inwentaryzacyjnych/ weryfikacyjnych (wartość procentowa), niezbędny do zrealizowania płatności, będzie oceniany przez Zamawiającego na podstawie szczegółowego zakresu prac przedstawionego przez Wykonawcę.
3. **III etap** – przedłożenie, do siedziby Zamawiającego wyników ekspertyzy wykonanych na 100 % powierzchni danego obszaru (tj. inwentaryzacja 100 % powierzchni obszaru wraz z opracowaniem pełnej dokumentacji dla tej części obszaru). Materiały należy przekazać w terminie do **13 grudnia 2019r.** w celu odbioru prac. Zamawiający dopuszcza możliwość przeprowadzenia terenowego odbioru prac. Stwierdzenie uchybień i wad w dostarczonych materiałach oraz brak ich poprawy w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, będzie skutkowało nałożeniem kar umownych. Pozytywna ocena materiałów wszystkich etapów prac jest warunkiem odbioru całego

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

opracowania. Zamawiający zastrzega sobie prawo do tytułu kontroli, ile uzna za właściwe, by stwierdzić że materiał nie zawiera błędów i nieprawidłowości.

Realizacja zamówienia obejmuje również czynny udział w spotkaniach Zespołów Lokalnej Współpracy w zależności od zapotrzebowania (max. 2 spotkania/ Ekspertyzę/ dany obszar Natura 2000).

II A. Zakres opracowania ekspertyz przyrodniczych:

1. ustalenie przedmiotów ochrony Obszaru (gatunków oraz siedlisk przyrodniczych) objętych Ekspertyzą (wymóg § 2 pkt 1, § 4 pkt 2,3 *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U., nr 34 poz. 186 ze zm.), zwane dalej Rozporządzeniem);
2. skompletowanie, analiza i ocena materiałów, w tym udostępnionych przez Zamawiającego, których wykaz stanowi załącznik 1, dotyczących siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt z załączników I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. (tzw. Dyrektywa siedliskowa, zwana dalej DS) oraz ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Wykonawca poda literaturę wykorzystywanych publikacji, wg wzoru podanego w pkt 12 Szablону projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych, dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>;
3. Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, bezkręgowców, ssaków (bez nietoperzy), nietoperzy, ptaków, płazów, gadów i ryb oraz ich siedlisk zgodnie z zakresem określonym w poniższej tabeli 1. oraz ewentualnie innych siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt nie wymienionych w SDF-ach, a zidentyfikowanych w trakcie prac terenowych.
4. opisanie metodyki prowadzonych badań (w przypadku braku wskazania w metodyce GIOŚ sposobu prowadzenia monitoringu oraz braku wyszczególnienia dla danego gatunku i siedliska przyrodniczego parametrów i wskaźników oceny stanu ochrony, należy zaproponować ekspercki sposób przeprowadzenia badań oraz wskaźniki niezbędne do dokonania oceny stanu zachowania, które należy przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji);
5. wskazanie i opisanie lokalizacji miejsc, w których stwierdzono poszczególne siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt i ich siedliska (działki ewidencyjne, wydzielania leśne), wraz z podaniem współrzędnych geograficznych oraz powierzchni siedliska przyrodniczego oraz powierzchni siedlisk gatunków roślin i zwierząt; w przypadku nietoperzy lokalizację miejsc podać z podziałem na miejsca rozrodu, bytowania i hibernacji;
6. określenie przybliżonej liczebności populacji roślin i zwierząt; w przypadku nietoperzy liczebność populacji podać z podziałem na populację osiadłą oraz migrującą (rozrodczą i zimującą);
7. wskazanie i opisanie lokalizacji miejsc istotnych dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych i gatunków i ich siedlisk;
8. ocenienie stanu przedmiotów ochrony w tym ustalenie i opis właściwego stanu ochrony na podstawie posiadanej przez Wykonawcę wiedzy merytorycznej,

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- dostępnych opracowań i badań terenowych (wymóg § 3 pkt 3 i § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.), zwanego dalej Rozporządzeniem), zgodnie z metodyką monitoringu GIOŚ (z zastrzeżeniem pkt 1);
9. zidentyfikowanie, opisanie i ocenienie istniejących i potencjalnych wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony oraz podanie sposobów eliminacji, lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków (wymóg § 3 pkt 4 Rozporządzenia);
 10. ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie, na jaki jest sporządzany Plan (tj. 10 lat) (wymóg § 3 pkt 5 Rozporządzenia);
 11. ustalenie działań ochronnych zapewniających monitoring osiągnięcia celów działań ochronnych (wymóg § 3 pkt 6 Rozporządzenia); (w tym wskazanie proponowanych działań związanych z ochroną czynną, działań związanych z ochroną bierną, działań związanych z utrzymaniem bądź modyfikacją metod gospodarowania, konieczności uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony);
 12. wyszczególnienie przedmiotów ochrony do objęcia monitoringiem przyrodniczym ze wskazaniem sposobu, lokalizacji, częstotliwości obserwacji oraz stałej powierzchni kontrolnej;
 13. podanie i opisanie wskazań do monitoringu realizacji działań ochronnych;
 14. w przypadku, gdy występowanie danego siedliska przyrodniczego lub gatunku rośliny lub zwierzęcia nie zostanie potwierdzone podczas badań terenowych i wykazany zostanie brak siedlisk przyrodniczych i brak siedlisk tego gatunku w granicach obszaru Natura 2000, zaproponować wykreślenie gatunku z listy przedmiotów ochrony w SDF-ie obszaru oraz przedłożyć uzasadnienie merytoryczne możliwych powodów zaistnienia takiej sytuacji, pamiętając o terenie Obszaru objętym Ekspertyzą, tj. z wyłączeniem terenów LP. Analogicznie, w przypadku stwierdzenia występowania w granicach obszaru innych – niewymienionych w SDF-ie obszaru – siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt z Załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej, dokonać analizy czy siedlisko przyrodnicze i populacja danego gatunku spełnia kryteria uznania go za przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 – jeśli tak winny zostać one poddane ocenie tak samo jak przedmioty ochrony wymienione w SDF obszaru;
 15. przygotowanie i przedstawienie Zamawiającemu propozycji ustaleń i wskazań do planów/ programów/ projektów dotyczących zagospodarowania przestrzennego pod kątem ochrony przedmiotów ochrony, objętych wpływem ww. dokumentów planistycznych. Wykonawca dokona powyższego na Szablony projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt. 2.5 i 7 Szablony) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>;
 16. wykonanie i przekazanie Zamawiającemu poglądowych fotografii z inwentaryzowanego terenu oraz z miejsc cennych przyrodniczo, a także zdjęcia badanych przedmiotów ochrony, zdjęcia płatów siedlisk przyrodniczych, miejsca stwierdzeń gatunków oraz ich siedlisk.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Tabela 1. Zakres koniecznych inwentaryzacji przyrodniczych, o którym mowa w cz. II pkt 3.

Obszar		Ekspert	siedliskowa	chiropterologiczna	herpetologiczna	terologiczna (bóbr, wydra)	entomologiczna	ichtiologiczna	ornitologiczna						
										Z1	Z2	Z3	Z4	Z5	Z6
Z1	Dolina Dolnej Baryczy	PLH020084	X	X	X	X	X	X	X						
Z2	Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego	PLH020091	X	X	X	X	X	X	X						
Z3	Góry Złote	PLH020096	X	X		X	X	X							
Z4	Kiełczyn	PLH020099		X											
Z5	Kozioróg w Czernej	PLH020100	X				X								
Z6	Kumaki Dobrej	PLH020078	X	X	X		X								
Z7	Lasy Grzędzińskie	PLH020081	X	X	X	X	X								
Z8	Łęgi koło Chałupek	PLH020104	X												
Z9	Łęgi nad Bystrycą	PLH020103	X	X	X	X	X	X							
Z10	Modraszki koło Opoczki	PLH020094	X				X								
Z11	Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej	PLH020086	X	X	X	X	X								
Z12	Stawy Karpnickie	PLH020075	X		X	X	X	X							
Z13	Sztolnia w Młotach	PLH020070	X	X											
Z14	Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie	PLB020010							X						
Z15	Wzgórza Niemczańskie	PLH020082	X	X		X	X	X							
Z16	Źródła Pijawnika	PLH020076	X			X	X								

II. A. Zakres opracowania danych GIS:

1. Zestawienie rodzajów użytków gruntowych położonych w Obszarze, w szczególności w obrębie przedmiotów ochrony, dla których ochrony Obszar ten został utworzony, z uwzględnieniem danych z ewidencji gruntów przekazanych przez Zamawiającego;
2. Zestawienie powierzchni poszczególnych płatów siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk oraz ogólnej powierzchni poszczególnych płatów siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk w Obszarze;
3. Wykaz działek i wydzieleń leśnych w obrębie których występują poszczególne siedliska przyrodnicze i stanowiska gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk w Obszarze;
4. Przedstawienie na mapach tematycznych w wersji elektronicznej (JPG, PDF) sporządzonych na podstawie podkładu mapowego udostępnionego przez zamawiającego – według „Standardu danych GIS w ochronie przyrody”:

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- c) stanowisk i obszarów występowania siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w Obszarze lub proponowanymi do włączenia do przedmiotów ochrony;
 - d) istniejących i projektowanych form ochrony przyrody;
 - e) zagrożeń istniejących i potencjalnych;
 - f) miejsc lub powierzchni przeznaczonych do monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych;
 - g) działań/zadań ochronny czynnej siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oraz uzupełnieniem stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
 - h) pozostałych informacji, które są niezbędne do zobrazowania ustaleń planu ochrony (m.in. szlaków komunikacyjnych, jednostek osadniczych, form użytkowania terenu, lasów, wód powierzchniowych, infrastruktury technicznej i turystycznej);
5. Wykonawca zobowiązuje się do przedłożenia Zamawiającemu plików ESRI shapefile (*.shp) z ww. danymi w układzie PL-1992.

III. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych ekspertyzą

1. Wykonawca ustali przedmioty ochrony, objęte ekspertyzą w granicach obszaru Natura 2000 przyjmując, że wszystkie ujęte w SDF obszaru są objęte Ekspertyzą (tj. siedliska i gatunki z oceną ogólną A, B, C, D). W obszarach ptasich bierze się pod uwagę tylko ptaki i ich siedliska, w obszarach siedliskowych – tylko siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta inne niż ptaki i ich siedliska. Jeżeli Wykonawca posiada nowsze i niezbitcie udokumentowane dane i informacje inne niż te zawarte w SDF Obszaru w odniesieniu do siedlisk i gatunków, które w Obszarze powinny być przedmiotami ochrony, to należy je uznać za przedmioty objęte ekspertyzą/pracami. Za przedmioty ochrony objęte Ekspertyzą należy uznać również inne niż wymienione w SDF chronione gatunki i siedliska stwierdzone w toku prowadzonych prac oraz przedstawić ich wykaz Zamawiającemu do akceptacji;
2. Ustalając przedmioty ochrony Obszaru, będącego przedmiotem zamówienia, należy uwzględnić sąsiedztwo innych obszarów Natura 2000 i w razie potrzeby zidentyfikować związki funkcjonalne ich przedmiotów ochrony z obszarem objętym ekspertyzą w celu zapewnienia spójności sieci Natura 2000. Dla obszarów pokrywających się (OSO i SOO) należy uwzględnić priorytety ochrony, tak aby wykluczyć w dalszych pracach możliwość konfliktu celów ochrony między tymi obszarami, w tym celu należy przeanalizować istniejącą dokumentację planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000, których granice częściowo pokrywają się;
3. Wykonawca rozważy, czy istnieje konieczność wskazania kluczowych siedlisk i gatunków, których występowanie zadecydowało o wyznaczeniu danego Obszaru, tak aby:
 - a) szczególnie starannie zaplanować ich ochronę;
 - b) rozstrzygać na ich rzecz konflikty między celami ich ochrony a celami ochrony innych przedmiotów ochrony (w konsultacji z koordynatorem obszaru Natura 2000

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

wyznaczonym przez tut. Dyрекcję na rzecz opracowania projektu Planu Zadań Ochronnych);

4. Wykonawca opracuje projekt zmiany w SDF zgodnie z obowiązującym formularzem i instrukcją do wypełniania SDF z 2012 roku dostępnymi pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>;
5. Wykonawca ustali przedmioty ochrony na Szablone projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt 1.5 z ppkt Szablону) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>;
6. Wykonawca opracuje i przekaże Zamawiającemu wyszczególnienie przedmiotów ochrony obszaru, z zastrzeżeniem, że ich lista może ulec weryfikacji w toku prac.

IV. Ocena stanu przedmiotów ochrony

1. Uzupelnienie zebranych informacji o przedmiotach ochrony jest dokonywane w toku całego procesu planistycznego, w tym podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy. Informacje o przedmiotach ochrony, w zakresie pracy Eksperta, będą przekazywane Wykonawcy przez Zamawiającego;
2. Wykonawca powinien dążyć do identyfikacji, pozyskania i zestawienia wszystkich dostępnych źródeł informacji o występowaniu przedmiotów ochrony, ich stanie zachowania, zagrożeniach, wymogach i możliwościach ochrony;
3. Wykonawca w toku prac z Zespołem Lokalnej Współpracy zweryfikuje uzyskane informacje o przedmiotach ochrony, oceniając ich aktualność, wiarygodności i kompletność oraz określi (uszczegółowi) potrzebę wykonania, w ramach zlecenia, niezbędnych prac terenowych weryfikujących i uzupełniających tę wiedzę;
4. Jeżeli Wykonawca posiada nowsze i niezbitcie udokumentowane dane i informacje inne niż te zawarte w SDF Obszaru w odniesieniu do siedlisk i gatunków, które w Obszarze powinny być przedmiotami ochrony, to należy je uznać za przedmioty objęte ekspertyzą/pracami;
5. Wyłączenie pewnych przedmiotów ochrony jest możliwe w trakcie prac po uzyskaniu nowych informacji i danych naukowych o siedliskach i gatunkach sklasyfikowanych jako A, B i C, które potwierdzą, że popełniono błąd w SDF w zakresie identyfikacji przedmiotów ochrony i ich oceny albo nastąpił zanik gatunku lub siedliska w wyniku procesów naturalnych niewynikających z faktu niepodejmowania działań ochronnych po 1 maja 2004 roku;
6. Wykonawca w efekcie weryfikacji informacji o przedmiotach ochrony w Obszarze przedstawi do akceptacji Zamawiającemu zaktualizowaną listę przedmiotów ochrony wraz ze wskazaniem oraz uzasadnieniem, które przedmioty ochrony będą brane pod uwagę w dalszym toku prac;
7. Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony jest dokonywana przez Wykonawcę, zgodnie z metodyką GIOŚ.
8. Ocenę wykonuje się na podstawie zgromadzonych danych i informacji o konkretnych płatach siedliska oraz stanowiskach gatunków w oparciu o wizje terenowe, które weryfikują i uzupełniają posiadaną wiedzę;
9. Wykonawca, na podstawie danych, określi harmonogram prac terenowych niezbędnych

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony i przedstawi Zamawiającemu do akceptacji w terminie 30 dni od podpisania umowy;
10. Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony opiera się na parametrach i skali określonej w załączniku do Rozporządzenia, w której „FV” oznacza stan właściwy, „U1 – niezadowolający”, „U2 – zły”;
 11. Podstawą oceny parametru „struktury i funkcji” siedliska przyrodniczego oraz „populacji i siedliska” gatunku innego niż ptaki są odrębne zestawy wskaźników opracowane dla poszczególnych gatunków i typów siedlisk, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu. Zestawy wskaźników dla części siedlisk i gatunków wraz z zasadami ich interpretacji są dostępne na stronie internetowej GIOŚ w zakładce monitoring przyrody (www.gios.gov.pl/siedliska);
 12. Parametr „szanse zachowania siedliska / gatunku w przyszłości” należy ocenić, biorąc w szczególności pod uwagę istniejące trendy i zjawiska (np. trendy zmian zagospodarowania przestrzennego), a także istniejące plany i programy oraz wyniki raportów o stanie zachowania typów siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków roślin i zwierząt na poziomie kraju, przekazane Komisji Europejskiej w 2007 r., dostępne na stronie internetowej GIOŚ (<http://www.gios.gov.pl>);
 13. W przypadku gdy Zamawiający nie dysponuje zestawem wskaźników dla określonych przedmiotów ochrony objętych ekspertyzą, Wykonawca zaproponuje brzmienie brakujących wskaźników, które przedłoży do akceptacji Zamawiającemu. Z chwilą, gdy GIOŚ opracuje brakujące wskaźniki, Wykonawca zaktualizuje oceny parametru „struktury i funkcji” siedliska przyrodniczego oraz „populacji i siedliska” gatunku innego niż ptaki na podstawie tych wskaźników i dokona stosownych aktualizacji w ekspertyzie;
 14. Wykonawca opracuje oceny stanu gatunków lub typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w Obszarze, zgodnie z przyjętą skalą, przy czym oceny te powinny być zgeneralizowane na poziomie obszaru na podstawie rozkładu ocen na poszczególnych stanowiskach. W przypadku braku kompletnej wiedzy, jako ocenę należy przyjąć, jeżeli to możliwe, „najlepsze możliwe oszacowanie najbardziej prawdopodobnej wartości skali”, z równoczesnym opisaniem stopnia niepewności zgodnie z propozycją nowego formularza SDF. W przypadku gdy nie jest możliwe zastosowanie skali oceny, zapisuje się stan nieznan - czyli „XX”;
 15. Wykonawca dokona oceny stanu przedmiotów ochrony na S Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt 3 z ppkt Szablonu) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

V. Inwentaryzacja

Wykonawca zobowiązany jest sporządzić ogólny opis terenów przyległych do inwentaryzowanych pod kątem zagospodarowania obszaru, w tym m.in. występowanie zabudowy, jej typ, szlaki komunikacyjne, występowanie terenów podmokłych, wysięków, lasów, rodzaj gruntu (pola uprawne, ugory) w sposób umożliwiający uzupełnienie informacji o szacie roślinnej obszaru i formach jego zagospodarowania, służące identyfikacji zagrożeń i wypracowaniu zasad jego ochrony.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

Wykonawca dokona inwentaryzacji na Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt. 2.6 z ppkt Szablону) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

V.A. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych

Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych obejmuje całość terenu położonego poza gruntami Skarbu Państwa (SP) będących w zarządzie PGL LP (obszar ekspertyzy został przedstawiony na mapach, stanowiących załącznik 3): siedliska przyrodnicze z załącznika I DS stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (SDF ocena A, B, C), siedliska przyrodnicze z oceną D oraz siedliska przyrodnicze z I załącznika DS stwierdzone w trakcie inwentaryzacji.. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych powinna być sporządzona w oparciu metodykę zawartą w przewodnikach metodycznych do monitoringu siedlisk przyrodniczych wydanych przez GIOŚ i zamieszczonych na stronie <http://siedliska.gios.gov.pl/pl/publikacje/przewodniki-metodyczne>.

Prace inwentaryzacyjne w terenie należy wykonywać w okresie wegetacyjnym, od początku kwietnia do końca września. W ekosystemach łąkowych transekty należy zakładać w płatach nie wykoszonych.

V B. Inwentaryzacja i ocena gatunków roślin z załącznika II DS.:

Inwentaryzacja gatunków roślin obejmuje całość terenu położonego poza gruntami Skarbu Państwa (SP) będących w zarządzie PGL LP (obszar ekspertyzy został przedstawiony na mapach, stanowiących załącznik 3): gatunki roślin z załącznika II DS stanowiące przedmioty ochrony obu obszarów Natura 2000 (SDF ocena A, B, C), gatunki z oceną D oraz gatunki z II załącznika DS stwierdzone w trakcie inwentaryzacji oraz inne gatunki nie ujęte ww. załączniku II. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych powinna być sporządzona w oparciu metodykę zawartą w przewodnikach metodycznych do monitoringu gatunków roślin wydanych przez GIOŚ i zamieszczonych na stronie <http://siedliska.gios.gov.pl/pl/publikacje/przewodniki-metodyczne>. Inwentaryzację gatunków roślin należy połączyć z inwentaryzacją siedlisk przyrodniczych i kartować je łącznie. Wcześniejsze dane mogą posłużyć wyłącznie do weryfikacji, natomiast nie mogą służyć jako uzasadnienie do rezygnacji z badań nad danym gatunkiem lub grupą.

V C. Inwentaryzacja i ocena gatunków zwierząt z załącznika II DS.

Inwentaryzacja gatunków zwierząt obejmuje całość terenu położonego poza gruntami Skarbu Państwa (SP) będących w zarządzie PGL LP (obszar ekspertyzy został przedstawiony na mapach, stanowiących załącznik 3): gatunki zwierząt z załącznika II DS stanowiące przedmioty ochrony obu obszarów Natura 2000 (SDF ocena A, B, C), gatunki z oceną D oraz gatunki z II załącznika DS stwierdzone w trakcie inwentaryzacji oraz inne gatunki nie ujęte ww. załączniku. Prace inwentaryzacyjne obejmują w zależności od obszaru:

- chiropterologia,
- teriologia,

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- herpetologia,
 - ichtiologia,
 - entomologia,
1. **Chiropterologia:** badania należy rozplanować na przełomie roku 2018/19; zadaniem chiropterologa w sezonie zimowym 2018/2019 będzie zinwentaryzowanie schronień zimowych i zebranie informacji o zimujących tam gatunkach. W okresie rozrodczym nietoperzy w 2018r. należy zinwentaryzować kolonie rozrodcze nietoperzy. W ramach inwentaryzacji, oprócz oceny stanu zachowania zgodnie z metodyką GIOŚ, należy również przeprowadzić badania dotyczące okresów aktywności nietoperzy, wskazując m.in. lokalizacje kolonii/kryjówek letnich, ważnych miejsc rojenia, szlaków migracyjnych, terenów żerowiskowych i in. (obserwacje te należy przeprowadzić w sezonie wegetacyjnym w 2018 r.).
 2. **Entomologia:** badania należy zrealizować w 2018r. Wyniki prac inwentaryzacyjnych mają dostarczyć informacji, oprócz danych wymaganych metodyką GIOŚ, również m.in. o rozmieszczeniu stanowisk, siedliskach, liczebności.
 3. **Herpetofauna:** badania przeprowadzić w okresie rozrodu płazów w 2018r. Celem badań jest m.in. uzyskanie danych, oprócz danych wymaganych metodyką GIOŚ, pozwalających również na oszacowanie liczebności populacji oraz wskazanie obszarów kluczowych do ich zachowania.
 4. **Ichtiofauna:** do badań należy wykorzystać okres letnio-jesienny 2018r. Inwentaryzacja powinna dostarczyć informacji, oprócz danych wymaganych metodyką GIOŚ również m.in. o rozmieszczeniu poszczególnych gatunków w ciekach obszaru, liczebności, strukturze wiekowej, preferowanych siedliskach.
 5. **Teriologia:** do badań nad ssakami (bez chiropterofauny) należy wykorzystać okres letnio-jesienny i zimowy na przełomie roku 2018/2019. Inwentaryzacja powinna dostarczyć informacji, oprócz danych wymaganych metodyką GIOŚ, również m.in. o liczebności i rozmieszczeniu gatunków w obszarze, stanie i charakterze siedliska (rodzaj cieków, zasobność pokarmowa siedliska, dynamika siedliska, zdolność do odtwarzania się środowiska, rodzaju schronienia itp.), najistotniejszych siedliskach, miejscach przekraczania barier antropogenicznych.

V D. Inwentaryzacja i ocena gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

Inwentaryzacja gatunków ptaków i ich siedlisk obejmuje całość Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków położonego poza gruntami Skarbu Państwa (SP) będących w zarządzie PGL LP (obszar ekspertyzy został przedstawiony na mapach, stanowiących załącznik 3). Przedmiotem inwentaryzacji są gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (SDF ocena A, B, C), gatunki z oceną D oraz inne gatunki z załącznika I DP nie ujęte w SDF. Inwentaryzację należy wykonać w okresie lęgowym w 2018r.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

VI. Identyfikacja, opis i ocena istniejących lub potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.

1. Wykonawca ustali listę zagrożeń i następnie określi ich charakter oraz wpływ na przedmioty ochrony, dokonując powiązania relacji przyczynowo-skutkowych ze wskaźnikami decydującymi o stanie ochrony siedliska bądź gatunku.
2. Wykonawca dokona identyfikacji, opisu i oceny zagrożeń na Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt. 4 Szablonu) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.
3. Zagrożenia należy ustalić poprzez podanie kodu zagrożenia i jego nazwy, zgodnie z Instrukcją do wypełniania SDF wraz z załącznikami dostępnymi pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

VII Ustalenie celów działań ochronnych oraz podanie sposobów eliminacji, lub ograniczania zagrożeń i ich skutków.

1. Cele działań ochronnych powinny być ustalone z uwzględnieniem opinii innych grup interesu, w sposób realistyczny i zrozumiały dla niespecjalistów.
2. Wykonawca, przystępując do ustalenia celów działań ochronnych, określi długofalową (powyżej 10 lat) wizję optymalnego stanu przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000, która powinna uwzględniać parametry „właściwego stanu ochrony”, w tym:
 - a) liczebność gatunku lub powierzchnia siedliska w obszarze nie ulegnie zmniejszeniu, a w przypadkach, jeśli jest to możliwe, nawet zostanie zwiększona;
 - b) zostaną zachowane lub odtworzone podstawowe cechy ekologiczne siedliska przyrodniczego;
 - c) będą zapewnione określone formy użytkowania gospodarczego w przypadku siedlisk półnaturalnych (np. łąkowych i pastwiskowych);
 - d) będzie zachowana różnorodność biologiczna związana z danym typem siedliska, w tym: gatunki typowe, rzadkie, chronione, specyficzne dla tego typu siedliska;
 - e) będą zachowane lub odtworzone kluczowe elementy struktury ekosystemów (np. udział starych drzewostanów i martwych drzew w lasach);
 - f) będą utrzymane we właściwym stanie siedliska warunkujące realizację cyklu życiowego gatunku chronionego w Obszarze.
3. Podczas ustalania celów działań ochronnych gatunku lub siedliska przyrodniczego Wykonawca powinien kierować się:
 - a) koniecznością utrzymania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, jeżeli ten stan został oceniony jako niewłaściwy lub zły podjęcie działań zmierzających do uzyskania „stanu optymalnego”;
 - b) możliwością osiągnięcia celów w okresie działania Planu (10 lat);
 - c) istniejącymi i potencjalnymi uwarunkowaniami (w tym społecznymi i gospodarczymi) oraz ograniczeniami (w tym: technicznymi, finansowymi, organizacyjnymi, wynikającymi z braku wiedzy);
 - d) logiką planowania, tj. cele operacyjne (szczegółowe) powinny zbliżyć do osiągnięcia celu strategicznego (głównego), a także powinny prowadzić do zmniejszenia lub

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- wyeliminowania zagrożeń;
- e) możliwością monitorowania i weryfikacji osiągania celów.
4. Wykonawca ustali cele działań ochronnych, wraz z podaniem sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków na Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt. 5 Szablону) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

VIII. Wykaz zadań ochronnych

1. Wykonawca określi odpowiednie działania ochronne w odniesieniu do przyjętych celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony, które mogą dotyczyć między innymi:
 - a) wykonania określonych, jednorazowych bądź powtarzalnych, zadań ochrony czynnej, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w Obszarze został oceniony jako niezadowolający lub zły;
 - b) wdrożenia zmian w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w Obszarze został oceniony jako niezadowolający lub zły;
 - c) utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w Obszarze został oceniony jako właściwy;
 - d) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny.
2. Wykonawca określi działania ochronne, które:
 - a) muszą być indywidualnie zaprojektowane i dostosowane do każdego płatu siedliska, jeśli wynika to ze specyfiki i zróżnicowania płatów (przypisanego do działek ewidencyjnych);
 - b) stworzą standardowy pakiet działań ochronnych, który może być zastosowany do każdego płatu siedliska, gdy takie działania mogą być powielane i stosowane dla wielu płatów i służą celom ochrony;
 - c) polegają na określeniu ogólnych reguł i procedur gospodarowania (np. ogólnych reguł do stosowania w, rolnej, rybackiej) lub za pomocą mechanizmów o ogólnym zastosowaniu (np. pakietów rolnośrodowiskowych).
3. Działania ochronne powinny obejmować również działania w zakresie monitoringu osiągnięcia celów działań ochronnych, w tym w szczególności monitoring odpowiednich parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony.
4. Planując działania ochronne, należy określić:
 - a) rodzaj działań ochronnych;
 - b) zakres prac przewidzianych do realizacji i w razie potrzeby warunki co do sposobu ich wykonania;
 - c) teren lub miejsca ich realizacji (z podaniem działek ewidencyjnych gruntowych lub w inny sposób określenie miejsca realizacji umożliwiające umiejscowienie realizacji np. poligon);
 - d) termin lub okres oraz częstotliwość ich realizacji;

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- e) szacunkowe koszty ich realizacji;
 - f) techniczne uwarunkowania realizacji działań.
5. Wykonawca określi odpowiednie działania ochronne na Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt. 6 Szablону, z wyłączeniem kolumny *Podmiot odpowiedzialny za wykonanie*) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

IX. Monitoring

W ramach monitoringu, Wykonawca dokona:

1. opisanie metodyki prowadzonych badań (w przypadku braku wskazania w metodyce GIOŚ sposobu prowadzenia monitoringu oraz braku wyszczególnienia dla danego gatunku i siedliska przyrodniczego parametrów i wskaźników oceny stanu ochrony, należy zaproponować ekspercki sposób przeprowadzenia badań oraz wskaźniki niezbędne do dokonania oceny stanu zachowania, które należy przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji);
2. wskazania i opisanie lokalizacji miejsc, w których stwierdzono poszczególne siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt i ich siedliska (działki ewidencyjne, wydzielania leśne), wraz z podaniem współrzędnych geograficznych oraz powierzchni siedliska przyrodniczego oraz powierzchni siedlisk gatunków roślin i zwierząt; w przypadku nietoperzy lokalizację miejsc podać z podziałem na miejsca rozrodu, bytowania i hibernacji;
3. określenia przybliżonej liczebności populacji roślin i zwierząt; w przypadku nietoperzy liczebność populacji podać z podziałem na populację osiadłą oraz migrującą (rozrodczą i zimującą);
4. wskazania i opisanie lokalizacji miejsc istotnych dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych i gatunków i ich siedlisk,
5. w przypadku, gdy występowanie danego siedliska przyrodniczego lub gatunku rośliny lub zwierzęcia nie zostanie potwierdzone podczas badań terenowych i wykazany zostanie brak siedlisk przyrodniczych i brak siedlisk tego gatunku w granicach obszaru Natura 2000, zaproponować wykreślenie gatunku z listy przedmiotów ochrony w SDF-ie obszaru oraz przedłożyć uzasadnienie merytoryczne możliwych powodów zaistnienia takiej sytuacji, pamiętając o terenie Obszaru objętym Ekspertyzą, tj. z wyłączeniem terenów LP. Analogicznie, w przypadku stwierdzenia występowania w granicach obszaru innych – niewymienionych w SDF-ie obszaru – siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt z Załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej, dokonać analizy czy siedlisko przyrodnicze i populacja danego gatunku spełnia kryteria uznania go za przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 – jeśli tak winny zostać one poddane ocenie tak samo jak przedmioty ochrony wymienione w SDF obszaru
6. podania i opisanie wskazań do monitoringu realizacji działań ochronnych na Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt 6 Szablону) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

X. Aktualizacja Standardowych Formularzy Danych Obszarów

Wykonawca przeanalizuje aktualny SDF Obszaru i przedstawi projekt jego zmian, obejmujący inwentaryzowaną grupę gatunków lub siedliska przyrodnicze, w tym zwłaszcza w zakresie:

- a) weryfikacji przedmiotów ochrony;
- b) propozycje aktualizacji oceny znaczenia przedmiotów ochrony.

Wykonawca zweryfikuje dane zawarte w SDF wraz z uzasadnieniem merytorycznym.

Wykonawca przedstawi propozycję zmian SDF na Szablonie projektu dokumentacji Planu Zadań Ochronnych (pkt 9 z ppkt Szablону) dostępnego pod linkiem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>.

XI. Forma opracowania dokumentacji.

1. Wyniki poszczególnych inwentaryzacji należy przedłożyć w siedzibie Zamawiającego w czterech egzemplarzach (w tym dwa w wersji elektronicznej na płycie CD/DVD) Dokumentację drukowaną - tekst - należy spiąć w sposób trwały, dopuszcza się bindowanie materiałów pod warunkiem nie tworzenia dużych tomów utrudniających przeglądanie poszczególnych kart, poszczególne tomy dokumentacji należy czytelnie i w sposób trwały opisać na stronie frontowej oraz grzbiecie.
2. Egzemplarze ekspertyzy na płytach CD/DVD w formie elektronicznej należy dostarczyć w indywidualnych kopertach na płyty CD/DVD opisanych w sposób trwały na opakowaniu oraz bezpośrednio na płycie (podając nazwę Obszaru, typ ekspertyzy i datę nagrania): pliki tekstowe w dwóch formatach: doc. lub docx. oraz PDF, mapy i cyfrowe warstwy informacyjne (GIS) w formatach zgodnych ze Standardem Danych GIS niniejszej specyfikacji oraz dodatkowo mapy i obrazowania graficzne w formacie rastrowego JPG oraz tif,
3. GIS. Kompletne i poddane weryfikacji materiały należy dostarczyć na nośniku danych CD/DVD. Informacje opisujące strukturę przekazanych danych (klas obiektów) nie opisanych w Standardzie lub których uszczegółowienie wskazano w Standardzie, lub które zostały uzupełnione o dodatkowe atrybuty, nie wskazane w Standardzie należy zapisać w formacie doc. lub docx. oraz PDF. Dokumentacja opisowa zbiorów danych musi być zgodna ze Standardem Danych GIS; Wykonawca wraz z ostateczną wersją materiałów przekazuje Zamawiającemu wszelkie materiały uzyskane od Zamawiającego na potrzeby opracowania ekspertyzy (materiały te nie mogą być wykorzystywane do żadnych innych celów poza określonymi w zleceniu).
4. Fotografie: w wersji cyfrowej o rozdzielczości minimum 1024 pikseli na dłuższym boku i 300dpi, na nośniku CD/DVD

XII. Organizacja i zakres prac terenowych.

1. Zamawiający nie przewiduje możliwości zakupu wyników badań od Wykonawcy opracowanych przed dniem podpisania Umowy.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

2. Wykonawca będzie przestrzegał założeń metodyki prac terenowych mających na celu uzupełnienie wiedzy o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz stanu ich ochrony, które zostały opisane w Wytycznych wskazanych przez Zamawiającego.
3. Wykonawca zapewni opracowanie poszczególnych prac terenowych w formie raportu, zgodnie z formularzem, stanowiącym załącznik 2, obejmujące elementy projektu dokumentacji planu zadań ochronnych.

XIII. Warunki kontroli i odbioru danej części prac oraz odbioru końcowego

a) Wyniki inwentaryzacji i oceny siedlisk przyrodniczych/gatunków roślin i zwierząt zostaną przyjęte przez Zamawiającego pod warunkiem:

- dostarczenia Zamawiającemu kompletu formularzy terenowych;
- dostarczenia kompletu plików z urządzeń GPS obejmujących wszystkie pomiary i trasy, które powinny być zarejestrowane w trakcie prac inwentaryzacyjnych;
- dostarczenia kompletu wymaganych fotografii (plików cyfrowych);
- dostarczenia Zamawiającemu bazy GIS uzupełnionej w takim zakresie, jaki obejmuje dany etap prac;
- braku wad w opracowaniu;
- kompletności przekazanych materiałów.

b) Opracowanie uznane zostanie za wadliwe jeśli stwierdzono:

- niespójność danych z GPS, fotografii i formularzy terenowych (np. inna godzina, dzień, inne siedlisko/szczegóły siedliska opisane w formularzu, inne na zdjęciu itp.);
- nieprawidłowości w wykonaniu prac/pomiarów dotyczących ponad 10% płatów siedlisk przyrodniczych/stanowisk i siedlisk gatunków lub ponad 10% zdjęć fitosocjologicznych/transektów;
- nieprawidłowości w dokumentacji GPS;
- nieprawidłowości w dokumentacji fotograficznej;
- nieprawidłowości w dokumentacji terenowej (formularzach terenowych);
- braki w dokumentacji dotyczącej oceny siedlisk i gatunków (np. brak kart lub braki w kartach obserwacji siedliska/gatunku na stanowisku);
- brak lub pominięcie w pracach terenowych płatów siedlisk przyrodniczych/stanowisk roślin/zwierząt (tych dla których jest to celowe), wykazanych w poprzednich opracowaniach bez komentarza;
- braki w ekspertyzie lub ekspertyzach.

c) Nieprawidłowości wykonania prac:

- brak kompletu plików z urządzeń GPS;
- stwierdzenie manipulacji w plikach GPS;
- brak fotografii;
- stwierdzenie manipulacji w plikach zdjęciowych, lub usunięcie danych EXIF;
- brak któregoś z formularzy terenowych lub braki w formularzach;

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław, tel.: 71 34-06-807, fax: 71 34-06-806, sekretariat.wroclaw@rdos.gov.pl, wroclaw.rdos.gov.pl

- stwierdzenie wykonania prac w nieprawidłowych terminach (np. poza sezonem wegetacyjnym, o innej godzinie niż wymagana metodyką itp.);
- stwierdzenie wykonywania prac przez osobę bez wymaganych kwalifikacji.

d) Wszyscy eksperci dokumentują swoje prace w terenie za pomocą urządzeń GPS, znacząc trasy przejść śladem aktywnym a wyniki pomiarów za pomocą punktów nawigacyjnych (waypointów). Na wezwanie Zamawiającego Wykonawca przekaże mu pełną dokumentację pracy ekspertów (lub wskazanego eksperta), stanowiącą potwierdzenie wykonania prac w terenie. Dokumentację należy przekazać w formie plików *.gpx lub innych zamiennych, których odczyt jest możliwy za pomocą programu QuantumGis lub MapSource wraz z informacją kogo i czego dane dotyczą (powiązanie między formularzami terenowymi a danymi GIS następuje przez wpisanie do formularza terenowego autora, daty i numeru punktu nawigacyjnego). Brak w/w danych będzie traktowany jako brak badań terenowych danego zagadnienia, odbiór prac tej części zamówienia jest w takiej sytuacji niemożliwy.

e) Przy wykonywaniu zdjęć i pomiarów GPS należy zwracać uwagę na prawidłowe ustawienie daty i godziny. Rozbieżność w czasie pracy tych urządzeń może być uznana przez Zamawiającego za wadę dokumentacji.

f) Kontroli/odbioru terenowego dokonują przedstawiciele Zamawiającego w obecności co najmniej 1 przedstawiciela Wykonawcy. Każda kontrola/odbiór potwierdzany jest protokołem, który może przyjąć formę protokołu bieżącej lub końcowej kontroli lub odbioru robót w formie ustalonej z Zamawiającym, stanowiącego załącznik do dokumentacji rozliczenia całości robót lub takiego ich etapu, który został wyraźnie wyszczególniony w umowie co do terminu. Protokoły kontroli sporządza się w czterech egzemplarzach, jeden dla Wykonawcy, trzy dla Zamawiającego.

g) Zamawiający zastrzega sobie prawo do monitorowania postępu prac inwentaryzacyjnych na każdym z etapów, również przed odbiorem danego etapu. Podstawą takiej kontroli będą pliki z urządzeń GPS (trasy przejścia osób wykonujących inwentaryzację, punkty dokonanych obserwacji/stanowisk) oraz czytelnie wypełnione formularze terenowe.